

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 12. maja 2020

Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe po besedah revizorjev še vedno ni doseglo svojega celotnega potenciala za spodbujanje naložb

Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe, ki je bilo vzpostavljeno leta 2015 kot del naložbenega načrta za Evropo, zagotavlja tehnično pomoč nosilcem projektov EU. Po navedbah v novem poročilu Evropskega računskega sodišča so upravičenci zadovoljni s svetovalnimi storitvami vozlišča. Vendar vozlišče še ni doseglo svojega celotnega potenciala za spodbujanje naložb v EU, predvsem zaradi tega, ker ni imelo dovolj jasne strategije za ciljno usmerjanje podpore tja, kjer bi ta lahko imela največjo dodano vrednost.

Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe deluje kot partnerstvo med Komisijo in Evropsko investicijsko banko (EIB) v sodelovanju z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami ali institucijami ter Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD).

Med letoma 2015 in 2018 je vozlišče prejelo 1091 zahtevkov za podporo – povprečno manj kot en zahtevek na dan –, in sicer neposredno od nosilcev projektov prek spletišča vozlišča ali iz drugih institucionalnih virov (od drugih služb EIB, EBRD, nacionalnih spodbujevalnih bank ali institucij in Komisije). Samo 285 (26 %) teh zahtevkov je privedlo do dodelitev („nalog“) virov vozlišča ali svetovanja upravičencem iz javnega in zasebnega sektorja. Tako je vozlišče v prvih treh letih in pol delovanja porabilo le nekaj več kot četrtino razpoložljivih sredstev iz proračuna EU. Revizorji so zato prišli do zaključka, da kljub zadovoljstvu upravičencev z zagotovljenimi storitvami vozlišče ni ustvarilo dovolj nalog, da bi te imele bistven učinek na spodbujanje naložb v projekte EU. Poleg tega so ugotovili, da vozlišče za ciljno usmerjanje podpore ni imelo dovolj jasne strategije – niti uspešnih meril, prioritet in postopkov.

„Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe je bilo eden od glavnih ukrepov, sprejetih po gospodarski krizi za spodbujanje naložb v EU, vendar je imelo nekatere težave v zvezi s strategijo in izvajanjem“, je povedala članica Evropskega računskega sodišča Annemie Turtelboom, pristojna za revizijo. „Viri novega svetovalnega vozlišča InvestEU, ki je predlagano za programsko obdobje 2021–2027, bi morali biti ciljno usmerjeni k jasno opredeljenim potrebam. Prav tako pa bi moralo novo vozlišče izboljšati ozaveščenost o svojih dejavnostih in zagotoviti ustrezno spremljanje.“

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revizorji so preučili tudi napredek pri sodelovanju s partnerji na lokalni ravni, ki je ključni dejavnik za to, da lahko vozlišče obravnava specifične potrebe po svetovanju v različnih državah članicah. Do sporazumov z lokalnimi partnerskimi institucijami je zaradi pravne zapletenosti in različnih lokalnih zmogljivosti za sodelovanje prihajalo počasi. To je povzročilo neenakomerno geografsko pokritost tako v smislu povpraševanja po storitvah vozlišča kot tudi njihovega izvajanja.

Poročilo vsebuje več priporočil za preostalo življenjsko dobo vozlišča in prehod na novo pobudo InvestEU. Sodišče zlasti priporoča:

- nadaljnji razvoj sodelovanja z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami ali institucijami, da se izboljša lokalni dostop do storitev vozlišča,
- opredelitev prioritet in specifičnih meril za ocenjevanje vrednosti svetovalne podpore, vključno z dodatnostjo (tj. zagotavljanje storitev, ki niso na voljo že v okviru drugih programov EU), vrsto podpore, morebitnim učinkom na naložbe ter sektorji in geografskimi območji,
- okrepitev postopkov pregleda za ocenjevanje vrednosti morebitnih nalog, da se kar najbolj poveča prispevek vozlišča, in
- oceno potreb po storitvah InvestEU in povpraševanja po njem, in sicer na podlagi izkušenj, pridobljenih v obdobju 2015–2020, ter razvoj ustreznega okvira za spremljanje smotrnosti poslovanja, ki bo zajemal stroške in koristi zagotavljanja svetovalnih storitev.

Pojasnila za urednike

Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe je tretji največji vir tehnične pomoči EU, ki se zagotavlja v obliki svetovalnih storitev – največja vira sta skupna pomoč pri podpori projektom v evropskih regijah (JASPERS) in evropska pomoč, namenjena področju energije na lokalni ravni (ELENA). Iz proračuna EU se krije 75 % letnega proračuna vozlišča do 20 milijonov EUR, EIB pa krije preostalih 25 % do 6,6 milijona EUR. Današnje poročilo vsebuje ugotovitve o dejavnostih vozlišča od njegove vzpostavitve leta 2015 do decembra 2018.

Evropsko računsko sodišče je v preteklosti že objavilo poročila na podobno temo, in sicer posebno poročilo z naslovom [Evropski sklad za strateške naložbe: za celovit uspeh sklada EFSI so potrebni nadaljnji ukrepi](#) leta 2019 in posebno poročilo z naslovom [Skupna pomoč pri podpori projektov v evropskih regijah \(JASPERS\) – čas za boljše usmerjanje](#) leta 2018.

Posebno poročilo št. 12/2020 – *Evropsko svetovalno vozlišče za naložbe: vzpostavljeno je bilo za spodbujanje naložb v EU, vendar je njegov učinek še vedno omejen* je na voljo na spletišču Sodišča v 23 jezikih EU.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Claudia Spiti – claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 4398 45 547 / M: (+352) 691 553 547

Ukrepi, ki jih je Evropsko računsko sodišče sprejelo zaradi pandemije COVID-19

Evropsko računsko sodišče (Sodišče) je sprejelo potrebne ukrepe, da bi lahko, kolikor je v teh časih preizkušenj med pandemijo COVID-19 mogoče, še naprej zagotavljalo uspešne javne revizije v EU in pravočasno objavljalo revizijska poročila, mnenja in preglede. Hkrati se zahvaljuje vsem, ki rešujejo življenja in se borijo proti pandemiji v Luksemburgu, EU in po svetu. Sodišče je tudi še naprej zavezano podpori politike luksemburške vlade za varovanje javnega zdravja. Za ublažitev učinkov sedanje zdravstvene krize na svoje uslužbenke je sprejelo previdnostne ukrepe, da bi zmanjšalo tveganje zanje in za njihove družine.